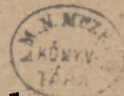

ABONY

Társadalmi, ipari, kereskedelmi és közgazdasági lap.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egészévre	8 korona
Fél évre	4 korona
Negyedévre	2 korona
Egyes szám ára 16 fillér.	

Felelős szerkesztő

TEMESKÖZY GERZSON

Kiadótulajdonos

SZERDAHELYI JÁNOS

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint előfizetési és hirdetési díjak közvetlen a kiadóhivatalhoz küldendők
— Nyilttér sora 1 korona. —

Uj évi üdvözlések.

Irta: Lé vay Mihály.

„A tudomány megszűnhetik, a szeretet soha sem szűnik meg.“ Pál apostolnak, a nagy bölcselőnek, eme szavai jutnak most eszembe, mikor a szeretetre hivatkozom. Sokszor tettem már ezt, de sosem szólt még mellettem a tapasztalás annyira, mint most. Sosem meritgettünk a szív mélyén csodásan buzogó isteni érzésből: a szeretetből oly sokat, mint e nehéz napokban s az még mindig nem apadt ki. Tudományunk és minden másféle készülségünk csődöt mondhat; de szeretetünk megmarad és működik lan-kadatlanul.

Tehát az emberiség eme közös, nagy kincsére akarom én irányítani mindenkiné a tekintetét, hogy új erőforrást fakasszak abból szenvedő embertársaink javára.

Sokféle alakban nyilatkozott már eddig is társadalmunk szeretete katonáink iránt. Így, a közelgő karácsonyra is a szeretet ajándékaival sietnek katonáinkhoz a jó szívek. Rendén van. Csak ne a külső csillogás, hanem a gyakorlati jótékonykodás legyen e tevékenységnek irányítója. Vagyis ne csak a katonák maguk lássanak karácsonyfát, hanem övéik is kapjanak a gyűjtött pénzből legalább egy darab meleg ruhát, vagy annyi fűtőanyagot, hogy karácsonykor ne fázzanak.

Én azonban ennél többet proponálok. A csatában hősi halált halt, vagy onnan nyomorékként hazatérő katonák családjai részére akarom lefoglalni a társadalom szeretetéből azt, a mi ujévi üdvözlések for-

májában szokott eddig megnyilatkozni.

Nem sokat, csupán annak a levélpapirnak, névjegynek, képeslevelezőlapnak, postabélyegnek az árát kérem erre a szent célra, amelyet más években ezrével küldöznek újkor egymásnak az emberek. Nem sokat, csupán csak ezt kérem. De ezt azután kérem mindenkitől, kérem a gazdagtól, kérem a szegénytől. Kérem a felnőttől, kérem a gyermektől. Kérem a helybelitől, kérem a vidékitől. Kérem a borraalót osztogatótól, kérem a borraaló után áhitozótól. Kérem mindenkitől, akinek még meg van a szive s aki ebben a szívben érez még parányi szeretetet a nagy szenvedők: a haza szenvedői iránt.

És kérem úgy, hogy mindenki meghallja és mindenki magára vegye. Kérem úgy, hogy süket fülekre senkinél se találjon ez a kérés. Kérem azzal a bensőséges hittel, amellyel kérte Krisztust a jerikói koldus: „Jézus, Dávid fia, könyörülj rajtam!“

Vajjon akad-e, aki ezt a kérést nem teljesítheti? Nem hiszem. Csak is arról a néhány fillérről van szó, amit új évi üdvözlésekre szántunk máskor. De értsük meg! Arról a teljes összegről, amibe ez az elcsépelet udvariaskodási formáság szokott kerülni mindenkiné. Tehát szeretetünk résen álljon és koppintson körmére a kapzsiságnak, ha ezt az összeget meg akarja nyirbálni.

Szégelynünk kellene

magunkat, ha ily nagy célra nem tudnánk összefogni egymással. Pirulnunk kellene Isten és hazánk előtt, ha az a gondolat kerednék felül bennünk, hogy mit szólnak azok, akiket évenként fel szoktunk keresni új évi üdvözlésünkkel és most meg ezt nem tesszük? Meg kellene utálnunk önmagunkat, ha ilyen világot rengető szörnyű napokban nem tudnók meglátni a szegény Lázárokat, akik a dúsgazdag asztaláról lehulló morzsákat se kaphatják meg, hogyha mi szükkeblüek leszünk.

Nem, ennek nem szabad megtörténni! Az Istenítélet rettenetes felzúdulásának, a világháboru viharjának minden csapását megérdemelnők, ha nem tudnánk eszmélni most sem. Nem, a szeretetet még nem fojtotta meg bennünk az önzés ördöge. Lehet, hogy ez a szeretet sokunknál eddig nem tudott tevékenykedni úgy, mint Isten meg a becsület követeli; de ezért erre is áll a szentírás mondása: „A leányzó nem halt meg, csak aluszik.“

Mutassuk meg, hogy szeretetünk nem fog még aludni sem. Mutassuk meg, hogy azt a máskor hiába kidobott pénzt nem sajnáljuk olyan célra felajánlani, amely egyenesen az oltárra tett áldozatunkkal mérhető össze. Mutassuk meg, hogy önkéntes adónak: szeretetünk adójának tekintjük az új évi üdvözlések megváltását és ez adó alól nem vonja ki magát senki, aki csak hozzánk tartozónak vallja magát, aki csak méltó akar lenni erre a névre, hogy: magyar!

Templomban és társadalmi téren eddig 600 koronát gyűjtöttem erre a célra. De mi ez?! Mankóra, mülábra se elég, nem hogy

további segélyt nyújtson annak, aki egész életére keresztéképtelen lett; akinek halála egész életre gyászbába, nyomorba borított egy családot.

De hát mit ajnározok én! Talán segít az a pár fillér, amin megváltom az új évi gratulációkat, segít ekkora nyomoron? Ne beszéljünk így, mert ránk olvassák, hogy oldódik a bocskorszijunk. Ne beszéljünk, hanem tegyünk! Adjunk, ne többet, csupán csak annyit, amennyibe eddig az új évi üdvözlések kerültek s majd meglátjuk, hogy cseppekből lesz a tenger.

Tudom, nem beszélek süket falaknak, mikor e sorokat megirom. Tudom, hogy a magyar társadalomban Abony közönsége a legelső lesz, amely nehéz idők nagy kérdéseinek megoldását ily szerény és mégis sokat érő eszközzel sikerhez juttatja.

Akik valakik, azok meghallgatnak és itt lesznek. A senkik elmaradhatnak. Teljék benne kedvük!

De vannak-e nálunk senkik? Tapasztalásom mondja és én boldogan hirdetem, hirdetem egy világnak: **n i n c s e n e k !**

Közönségünk figyelmébe.

Ha valaki figyelemmel kíserte e lap intencióját a háborúban lévők és családjaik, valamint az ezzel kapcsolatos intézmények segélyezése és támogatása terén, észrevehette, hogy mi voltunk az elsők az egész országban, akik a kisebb nagyobb dimenziókban megindult s minden e célra szolgáló jótékonyági akcióban, a háborúban elesettek családjaik és árváik, vagy nyomorékká váltak segélyezésére gondoltunk és speciálisan ez irányban akciót indítottunk (okt. 18. 42-ik szám.)

Ennek érdekében állott a tett mezejére *Lévay Mihály* apát, orsz. gyűl. kép iselőnk, tollal (okt. 25. 43-ik szám) és szóval hiva föl a közérzületet és áldozatkészséget mindig olyan alakulatban, hogy más jótékonyági akciót ne bénítsunk meg, a legfőbb és legnemesebb célt szolgálva gondoskodjunk azokról is, akik életüket áldozták és örökös testi nyomorúságot szereztek a hazáért.

Ezt a nagy célt szolgálja uagyilekű főpapunk mai, ragyogó stílusban és fenkölt érülettel megírott vezércikkünkben, melyre és az abban foglalt intenciókra felhívjuk olvasóink és közönségünk figyelmét, nemes elhatározását, hogy ekként cselekedvén, lelkiismeretünk nyugalman alapuló büszkeséggel kiálthassuk oda az ország összes városainak és községeinek:

Utánunk!

Temesközy Gerzson.
szerk.

Az abonyi regulátor

fekszik előttünk abban a nyomtatványban, melynek címe „Abonyi község 1915. évi költségeloirányzatának” tervezete.

Evidens dolog, hogy a milyen fontos az, hogy a költségeloirányzat betartassék, még fontosabb annak megállapítása, mert ehez arányul községi pótdadónk.

Tagadhatatlan, hogy e tekintetben, a legutóbbi években alig lebegett más szempont az illetékes tényezők előtt, mint a közszükségletek fedezésének olymervü redukálása és leszoritása, hogy képtelenség volt annak keretében mozogni nemcsak az azért felelős tisztviselőknél, hanem magának a képviselőtestületnek is, sőt ennek leginkább, mert alig törődve valamit a paplan hosszúságával, lépten nyomon tovább nyújtózkodtunk, mint ameddig ért s ennek következménye a 10000 koronás függő kölcsön felvétele. Ezért azonban vád senkit sem érhet, mert tisztán közönségünk iránti jóakarattal irányította annó akkor a képviselőtestületet, midőn mind máig spórolni akart a közszükségletek fedezetével, hogy a hagyományossá vált 64%-ot át ne lépjük.

Ez azonban ma már lehetetlen, még a háborus viszonyok dacára is, sőt ez emeli a percentuálitást, bizonyos kimélet szempontjából a hadbavonultak iránt, a mivel szemben ismét csak az áldozatkészségre kell apellálnunk.

A közszükségleteket folytonos kölcsönökkel nem fedezhetjük, mert így oda lukadunk ki, hogy egyszer csak 100%-al kell a kibontakozást keresnünk.

De hát nézzük csak a költségvetés ama teteleit, melyek a percent emelést invitálják: a két toronyór fa és suba illetményénél 90 kor. emelkedés mutatkozik; a pénztár biztosítási díjánál 22 K. 35 f. törv. hatósági könyvnyomda alpnál 1483 k. 14 f. jegyzői nyugdíj alpnál 1483 k. 14

f. Községi épületek biztosításánál 6 k. 12 f. Előfogatos fizetésénél 14 k. Hirlapoknál 20 k. 26 f. Rendőrség ruházatánál 200 K. község-ház fűtésénél 185 K. 87 f. világításnál 93 K. 53 f. Ujnczozási költségeknél 98 K. 53 f. Kiküldetési költségeknél 14 K. 03 f. tűzoltószövetség tagdíjánál 35 K. rk. harangozó díjánál 40 K. ovónő fizetésénél 400 K. rk. iskola szolga fizetésénél 60 K. fertőtlenítési anyagokra (ujtétel) 350 K. Kórház segélyezésére (ujtétel) 1000 K. Ivóvízes kutak fentartásánál 123 K. 38 f. Faiskola kertész fizetésénél 49 K. Kaszáló föld házi kezelésére (ujtétel) 5050 K. Elhagyott gyermekek ellátásánál 560 K. állami mének ellátásánál 7 K. 82 f. Kis Mihály tó bérlete szegény pénztáránál 102 K. Előre nem látható kiadásoknál 1025 K. 23 f. Járványkórház vételénél (ujtétel) 3962 K. 81. f. az idej fedezetlen kiadásokra felvett 10000 K. tőke és kamatai (ujtétel) 1800 K. összesen: 16732 K. 06 f.

Ezzel szemben megtakarítások mutatkoznak: pénztár örzési tételnél 495 kor. 04 fill. állami adónál 218 K. 52 f. Közig. pótdadónál 4 K. 16 f. Jegyzői nyugdíjalap járuléknál 604 K. 32 f. Községi épületek fenntartásánál 307 K. 28 f. Postaköltségeknél 20 K. 04 f. Polg. iskola fűtésénél 100 K. Vezetőorvos lakbérének 100 K. Másik orvos lakbérének 100 K. Himlő olt. nyirk. beszerzésénél 10 K.

Törv. hat. ut fenntartásánál 980 K. vicinális utak fenntartásánál 1517 K. 18 f. Ménlovas legénység élelmezésénél 16 K. 05 f. Ménlovak tápszerénél 34 K. 78 f. Butorok beszerzésénél 100 K. Gyepmester lakóháza készítésénél 600 K. két államiiskola bérleténél 700 K. összesen: 5837 K. E szerint a jövőévi költségvetés 10804 K. 69 fillérrel emelkednék.

Most lássuk a fedezetek teteleit: a pénztári maradványnál kevesebb az első irányzat 1877 K. 13 f. Végrehajtási díjknál 125 K. 54 f. Ménlovas legénység táppénzénél 4 K. 68 f. Ménlovasok tápszerénél 4 K. 68 f. Tolonc költségeknél 97 K. 64 f. összesen: 2109 K. 67 f. Ellenben több a bevételi eloirányzat: A kaszáló föld bérleténél 800 K. 98 f. régi faiskola kertnél 25 K. Kis Mihály tó bérleténél 102 K. két tanyai iskolánál 30 K. város-házi boltok bérleténél 1869 K. mázsálási díjknál 27 K. 43 f. Ujnczozási költségeknél 88 K. Előre nem látható bevételeknél 3191 K. 95 f. Faiskola kertnél 152 K. 62 f. összesen: 6287 K. 02 f.

Bevételi többlet tehát 4177 35 f. mit a kiadási többletből levonva marad kiadási többlet 4607 K. 67 f.

A költségvetés mérlege: A szükséglet főösszege 169225 K. 73 ff. a fedezet főösszege 77053 K. 01 f. fedezetlen hiány 92.172 K. 72 f. mely az összes állami adókra kivétel 72 %-ra emeli pótdadónkat,

Ezt a költségvetést tárgyalta f. hó 11-én tartott évi rendes közgyűlésünk Egedi József bíró

elnöklete alatt és . . . nos és a közgyűlés egyhangulag elfogadta az eloirányzatot, mit Papp Péter főjegyző referált részletesen s a melyhez Lévay Mihály Temesközy Gerzson és Koncz Pál tettek informatív jellegű felszólalást. Lévay Mihály sorrend előtt felszólalt a gabona árak hivatalos megállapítása tárgyában rámutatott arra az anomáliára, mely az abonyi és czegledi árakra nézve fenn áll, hogy csak egyet említsünk! a 76 kgr. búza ára abonyijárásban 36.72 K.-ban Czeglédén 41 K.-ban állapított meg. Javasolta, hogy a törvényes határidőn belül ez ellen fellebbezéssel éljen a közgyűlés, mert ebből nagy sérelem származnék a fogyasztó közönségre.

Pap Péter főjegyző erre vonatkozólag bejelentette, hogy a sérelem tárgyában a szükséges eljárás már megindított, mit a közgyűlés tudomásél vett.

A költségvetés letárgyalása után a járványkórház megvétele tárgyában egy 28-ára összehívandó közgyűlés fog határozni, minthogy kellő számban nem voltak jelen a képviselők.

Tudomásul vétetett a Nappel-féle alapítvány kamataiból 2 rkath. 1 ref. és 1 izr. iskolás fiu felruházása. Kapala Károly részére 103 K. kaució kiutaltatott.

A hadi kölcsön jegyzésénél tudomásul vétetett, hogy nem zárolt, hanem szabad kötvények jegyeztettek, mely a község érdekeinek jobban megfelel.

Végül Nagy Lajos jegyző az agyag bányának 1908 óta befolyt jövedelmét számolta el, melyszerint befolyt 2395 K. 72 f. kamatokból 227 K. 16 f. összesen 2622 K. 88 f. Kezelési költségre kiadott 1113 K. 02 f. tiszta jövedelem 1509 K. 86 f., mely a letétpénztárba utaltatott azzal, hogy ez az összeg csakis ingatlan szerzésére fordítható. Ez ellen meg Koncz Pál tiltakozott annak okából, hogy a föld a vadászati bérletből vétetett, tehát a jövedelem osztassék föl a kisbirtokosok között. Pártolták a felszólalást Király Béla és Egedi Mihály is, de eredménytelenül, mert annak idején a közgyűlés a vadászati bérjövédelmet agyagbánya szerzésére engedte át, a föld a község nevére iratott, tehát a jövedelem a községtörzs vagyonát illeti. Punktum. Ezzel a közgyűlés véget ért.

Mi újság?

A háboru árváiért. E célra Lévay Mihály orsz. képviselőnk idáig 600 koronát gyűjtött, mely takaréki betétként kezeltek. Ehhez jönnek az ujévi üdvözetek és ajándékok megváltás címén befolyandó összegek. Az adakozók névsorát Lévay Mihály 20 koronával nyitotta meg. A további adakozásokat karácsonyi számunkban nyugtázzuk, mely egyuttal mentesít minden borraalók osztogatása alól, valamint az ujévi üdvözetek küldözése alól is. A

gyűjtésre iverk lesznek kibocsátva, miket készséggel ajánlunk közönségünk jó indulatába.

— **Adományok** vöröskereszt kórházánk részére: Kardos Lászlóné 15 üveg befőtt, 2 üveg lekvár, 10 üveg paradicsom, Tóth Károlyné 6 üveg paradicsom, aszalt szilva, Szücs Istvánné egy tál tepertő, hurka, 14 liter kukoricakása, Kovács Gyuláné 5 klg. cukor, Eckstein Ignácné 20 liter tej, Komáromi Jánosné egy hizott liba, Fábian Istvánné 2 zsák krumplics. 5 üveg paradicsom, Király Kálmánné 5 liter tej, Kássa Sándorné 10 liter bor, Vida nővérek 3 üveg paradicsom, thea, kártya, káposzta, egy üveg fekete kávé, Szeness Imréné 10 üveg befőtt, Tóth Józsefné 6 liter tej, Bedekovich Lajosné 1 kosár krumplics, Glevitzky Mihályné lekvár, krumplics, zsir, 4 üveg paradicsom, 4 üveg befőtt, bab, Lengyel Antalné egy nagy üveg befőtt, Törtel község előjárósága 5 zsák krumplics, Pokorny Frigyes egy sertésoldal, 5 drb. hurka, egy füzér hagyma, Kernács Istvánné 8 kispárna, 16 párnahuzat, Richter Béla 100 cigaretta, 100 szivar, 1 nagy doboz gyufa, Turi Istvánné Törtel 100 cigaretta, Vasárnapi süteményt adtak: Richter Béláné, Háy Mórné, Dr. Madarász Adorjáné, Szücs Istvánné, Kássa Sándorné, Kiss Zsigmondné, Dobos Károlyné Fekete kávé adtak: Kiss Zsigmondné, Dobos Károlyné, Osztroviczky Balázné, Veverán Istvánné, Rithnovszky Antalné, Richter Béláné, Lévay Mihály, Szaitz Gáborné, Weisz Adolfné. Meleg ruhaneműt adtak: Pokorny Frigyesné 6 hósapka, 6 csuklóvédő, Kiss Zsigmondné 1 p. kesztyű, 2 p. térdmelegítő, 1 hósapka. A nemes szívű adakozók fogadják hálás köszönetünket.
Gondnokság.

— **Gabona neműek hivatalos árai** járásunk területére nézve a következőkben lettek megállapítva: 76 kilós buza 36 K. 72 f., 70 kilós rozs 28 K. 20 f., árpa 32 K. 70 f. Örlöképes tengeri 19 K. 50 f. Finom buzaliszt 61 kor. 50 fill., főzőliszt 57 K. 83 f., kenyérliszt 43 K. 11 f. Elsőminőségű sima örlésű liszt 44 K. 80 f., rozsliszt 38 K. 15 f., árpaliszt 37 K. 39 f. tengeriliszt 28 K. 27 f. Ezek az árakon felül — bizonyos körülmények kivételével — tilos az árusítás, aki a tilalmat megszegi, kihágást követ el és 15 napig terjedő elzárással és 200 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetetik.

— **Tüzeset.** Varga István V. kerületbeli lakóháza f. hó 6-án este 10 órakor porrá égett, vele együtt a padláson volt élelmiszere is. Biztosítva nem volt s így a szegény 74 éves embernek ugyszólván mindene oda égett.

A szegény elesett ember javára járásunk jólelkű főszolgabirája könyör adományok gyűjtésére engedélyt adott, felhívjuk rá közönségünk részvétét. A szives adományokat Kiss Zsigmond ref. lelkészhez vagy a Népbankba Aigner Sándor főkönyvelőhöz kérjük juttatni.